

SADRŽAJ

Deo prvi

RAZVOJ PENOLOŠKE MISLI I PRAKSE

I PENOLOGIJA KAO NAUKA	11
1. Uvod.....	11
2. Pojam i predmet penologije.....	11
2.1. Pojam penologije.....	12
2.2. Predmet penologije.....	14
II ODNOS PENOLOGIJE I DRUGIH NAUČNIH DISCIPLINA	16
III ISTORIJSKI RAZVOJ PENOLOŠKE MISLI.....	18
1. Društvena reakcija na povrede normi.....	18
2. Praoblici društvene reakcije	19
3. Preteče penoloških shvatanja	21
4. Sistem kažnjavanja u starom i srednjem veku.....	22
5. Penološka shvatanja u srednjem veku	23
6. Penološka misao u vreme humanizma i renesanse.....	24
7. Oblici kažnjavanja u novom veku	25
8. Novovekovna penološka misao.....	26
IV TRADICIONALNA MISAO U PENOLOŠKOJ IDEJI I PRAKSI	29
1. Reformatorske ideje u penološkoj praksi	29
2. Teorije kazne	30
3. Smrtna kazna	32
4. Sistemi izvršenja kazni lišenja slobode	37
4.1. Istorijat razvoja zatvora.....	37
4.2. Reforme zatvorskih sistema	38
4.3. Čelijski sistem zatvora	39
4.3.1. Pensilvanijski model.....	39
4.3.2. Obernški model.....	40
4.4. Progresivni (mešoviti) sistem zatvora	41
4.4.1. Engleski model	41
4.4.2. Irski model.....	42
4.4.3. Makonokijev model	43
4.4.4. Klasifikacioni model.....	43

Deo drugi

SAVREMENA PENOLOŠKA MISAO I TENDENCIJE

I KRITIČKE OSNOVE KLASIČNE PENOLOŠKE ORIJENTACIJE.....	47
1. Savremene ideje i penitencijalna praksa.....	47
2. Minimalna pravila za postupanje s osuđenima.....	48
3. Savremeni problemi kazne lišenja slobode	49
4. Potrebe i mogućnosti alternativnih modela kazni lišenja slobode.....	53

4.1. Kriza zatvora i pojava alternativnih sankcija	53
4.2. Savremeni oblici alternacije	55
4.2.1. Novčana kazna	57
4.2.2. Sankcije upozorenja i uslovno kažnjavanje	58
4.2.3. Društveno koristan rad	61
4.2.4. Kućni pritvor	63
4.2.5. Poluzatvor i "vikend zatvor"	65
4.2.6. Dnevne terapijske mere	66
4.2.7. Mere bezbednosti	66
4.2.8. Odustajanje od kažnjavanja	68
4.2.9. Uslovni otpust	69
4.2.10. Nadoknada štete	70
II PREVASPITANJE I RESOCIJALIZACIJA	70
1. Pojam resocijalizacije	70
2. Individualizacija kao penološki problem	72
2.1. Izučavanje ličnosti	73
2.2. Klasifikacija i kategorizacija osuđenika	75
2.3. Klasifikacija kazneno-popravnih ustanova	76
III TRETMAN OSUĐENIKA	77
1. Pojam tretmana	77
2. Principi tretmana	78
3. Oblici prevaspitnog rada	79
3.1. Individualni oblik tretmana	79
3.2. Grupni oblik tretmana	80
3.3. Tretman obrazovanja	81
3.4. Radni tretman	82
3.5. Okupaciona radna terapija	84
3.6. Samoinicijativa	84
3.7. Tretman kroz slobodno vreme	84
3.8. Stimulacija (nagrađivanje i kažnjavanje) kao tretman	85
4. Metode prevaspitanja	85
5. Tretman maloletnika	86
6. Postepenalni tretman	86

Deo treći

ZATVORSKE USTANOVE I OSUĐENIČKA ZAJEDNICA

I ORGANIZACIJA I STRUKTURA KAZNENO POPRAVNIH USTANOVA	88
1. Osnovni tipovi i klasifikacija	88
2. Organizacija i osoblje	91
3. Nadzor i kontrola osuđenika	93
4. Režim zatvorske ustanove	93
5. Projektovanje i tehničke karakteristike zatvorskih objekata	94
II ZATVORSKA ZAJEDNICA	97
1. Pojam zatvorske (osuđeničke) zajednice	97

2. Osuđenička kultura.....	98
3. Posledice lišavanja slobode.....	101
3.1. Frustracije i deprivacija osuđenika.....	102
3.2. Privikavanje na zatvorsku sredinu.....	105
3.2.1. Psihološke posledice zatvorske zajednice.....	105
3.2.2. Oblici prilagođavanja.....	106
3.3. Osuđenički konflikt.....	107
4. Kriminogeni značaj zatvora	108

Deo četvrti

IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA U BOSNI I HERCEGOVINI (REPUBLIKA SRPSKA, FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE, DISTRIKT BRČKO)

I ISTORIJSKI ASPEKTI PENOLOŠKE PRAKSE.....	113
II SISTEM I PRINCIPI IZVRŠENJA KRIVIČNIH SANKCIJA	117
1. Pojam i cilj izvršenja krivičnih sankcija.....	117
2. Principi izvršenja krivičnih sankcija	118
III IZVRŠENJE KAZNE LIŠENJA SLOBODE – ZATVORA.....	120
1. Vrste kazneno-popravnih zavoda	120
1.1. Kazneno-popravni zavodi otvorenog tipa	122
1.2. Okružni zatvori poluotvorenog tipa	123
1.3. Kazneno-popravni zavodi zatvorenog i strogo zatvorenog tipa	123
1.4. Kazneno-popravni zavod za žene.....	125
1.5. Centar za ispitivanje ličnosti osuđenih.....	126
1.6. Psihijatrijski zavod	127
2. Organizacija zavoda.....	127
2.1. Služba za prevaspitavanje	128
2.2. Služba za obezbeđenje	129
2.3. Služba za obuku i upošljavanje	130
2.4. Služba za zdravstvenu zaštitu.....	131
2.5. Služba za opšte poslove.....	131
3. Položaj osuđenika za vreme izdržavanja kazne lišenja slobode.....	131
3.1. Opšte pretpostavke položaja osuđenog lica.....	131
3.2. Ostvarivanje prava osuđenika u kazneno-popravnim zavodima	133
3.3. Prava osuđenih za vreme izdržavanja kazne	137
3.3.1. Pravo na čovečno postupanje.....	137
3.3.2. Pravo na odgovarajući smeštaj, ishranu i odeću	139
3.3.3. Pravo na rad i prava na osnovu rada	139
3.3.4. Pravo na zdravstvenu zaštitu.....	141
3.3.5. Pravo na ispovedanje vere	142
3.3.6. Pravo na žalbe, pritužbe i podneske.....	143
3.3.7. Pravo na komunikaciju sa spoljnim svetom.....	143
3.3.8. Ostala prava osuđenog.....	145
4. Pogodnosti osuđenog	146
5. Disciplina i red u kazneno-popravnim zavodima	148
6. Primena sredstava prinude nad osuđenicima.....	149

IV. IZVRŠENJE OSTALIH KRIVIČNIH SANKCIJA.....	151
1. Izvršenje smrtne kazne	151
2. Izvršenje novčane kazne.....	151
V IZVRŠENJE MERA BEZBEDNOSTI	152
1. Pojam i primene mera bezbednosti u zakonodavnoj i penološkoj praksi	152
2. Obavezno psihijatrijsko lečenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi	153
3. Obavezno psihijatrijsko lečenje na slobodi	154
4. Obavezno lečenje alkoholičara i narkomana	154
5. Zabrana vršenja poziva, delatnosti ili dužnosti	154
6. Ostale mere bezbednosti.....	155
VI IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA PREMA MALOLETNICIMA.....	156
1. Opšti pristup	156
2. Maloletnički zatvor	156
3. Zavodske vaspitne mere	157
4. Izvršavanje sankcija vanzavodskog tipa.....	158
LITERATURA.....	159
Prilozi:.....	159
Skup minimalnih pravila o postupanju sa zatvorenicima	160
Закон о извршењу кривичних санкција Републике Српске.....	175